

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

2026-06-17 Nr. NV-1654

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr.: TAP-26-745(2) TAIS-26-7587(3)	DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NESĄŽININGOS PREKYBOS PRAKTIKOS PIENO SEKTORIUJE DRAUDIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XVP-395(2)“ PROJEKTO		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Pateikimo Seimui terminas 2026-06-26	<i>Žemės ūkio ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☒ TAP ☐ Nesvarstyta 2026-06-16	<i>Pasirenkama</i> ☐ Svarstyti TAP ☒ Svarstyti LRV posėdyje (A dalyje)

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Seimo narių T. Sadauskio, V. Juciaus, A. Dudėno, M. Gedvilo, P. Dargio, K. Biliaus, D. Žebelienės, D. Petkevičienės, T. Domarko, M. Poškaus, D. Bradausko, L. Šukytės-Korskės, S. Bucevičiaus, R. Puchovič, R. Žemaitaičio, A. Skardžiaus, A. Gedvilo, B. Ropės, V. Ažuolo, E. Kirkučio, D. Gaižausko, K. Mažeikos, M. Skamarako, E. Sabučio, A. Busilos, V. Pranckiečio, V. Šeršniovo, V. Sinicos, A. Norkienės, L. Girskenės, S. Luščiko, A. Mockaus, M. Katelino, J. Oleko inicijuotomis pataisomis siekiama stiprinti žaliavinio pieno gamintojų (pardavėjų) padėtį tiekimo grandinėje, tikslingiau reglamentuojant sutartinius santykius pieno sektoriuje. Įstatymo projektu siūloma reglamentuoti pieno kainodaros pagrindinius principus, apriboti nesąžiningų praktikų taikymo galimybes sudarant pieno pirkimo–pardavimo sutartis, nustatyti draudžiamųjų veiksmų sąrašą ir sankcijų skyrimo mechanizmą. Įstatymas būtų taikomas pieno pirkėjams (pieno supirkimo ir pieno perdirbimo įmonėms) ir pieno pardavėjams (parduodantiems savo ūkyje pagamintą pieną ar jį perparduodantiems), tačiau netaikomas sandoriams tarp pieno perdirbimo įmonių. Įstatyme nustatoma kainodaros išimtis pieno pirkimo–pardavimo sutartims, sudarytoms aukciono būdu, ar sutartims, sudarytoms žemės ūkio kooperatyvų ar pieno gamintojų organizacijų su savo nariais.

Esmė. 2015 m. buvo priimtas Ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną ir prekiaujančių pieno gaminiais, nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymas Nr. XII-1907 (toliau – Pieno įstatymas), siekiant nustatyti griežtesnį pieno rinkos reguliavimo mechanizmą, įtvirtinant žalio pieno pardavėjų ir pirkėjų nesąžiningų veiksmų perkant ir parduodant žalią pieną draudimą. Nurodoma, kad Konstituciniam Teismui išnagrinėjus konstitucinės justicijos bylą Nr. 11/2016 ir 2020-02-06 priėmus nutarimą Nr. KT22-N1/2020, pagal kurį Pieno įstatymas pagal priėmimo tvarką pripažintas prieštaraujančiu Konstitucijos nuostatomis ir nuo 2020-07-01 negaliojančiu, liko galioti tik pirminį įstatymą vėliau keitę ir papildę įstatymai. 2026-01-07 Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas nutarė, kad Pieno įstatymo pakeitimai negali būti taikomi *de facto*, nes nebėra sistemos, kurios dalimi jos yra (buvo), o trūkstamos reglamentavimo dalys yra būtinos tinkamam normų taikymui.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Siūloma iš esmės **pritarti** Įstatymo projektui, tačiau siūlyti Seimui jį **tobulinti** pagal šias pastabas ir pasiūlymus:

- patikslinti įstatymo taikymo išimtis, paliekant kainodaros išimtis kooperatyvams, pieno gamintojų organizacijoms ir aukcionams, tačiau išlaikant bendrųjų sutartinių santykių bei pieno kokybės reikalavimų taikymą;
- patikslinti sąvokas („pieno gamintojų organizacija“, „pieno pirkimo–pardavimo sutartis“, „priedas“), jas suderinant su ES bei nacionaliniais teisės aktais;
- įtvirtinti, kad Vyriausybės įgaliotos įstaigos atlieka šio įstatymo nuostatų laikymosi priežiūrą;
- aiškiau apibrėžti priežiūros institucijų (Žemės ūkio agentūros prie ŽŪM bei Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos) teises, funkcijas ir taikytinas procedūras, numatant, kad jos taikytų Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo procedūras;
- patikslinti konfidencialios informacijos apsaugos ir pareiškėjų anonimiškumo užtikrinimo nuostatas;
- suteikti priežiūros institucijoms galimybę pripažinti ir kitas atsakomybę lengvinančias aplinkybes;
- detalizuoti baudų skyrimo tvarką, aiškiai apibrėžiant pažeidimo pobūdžio, trukmės ir masto vertinimo kriterijus bei jų koeficientus;
- nustatyti aiškų teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimo atlikimo terminą ir įpareigoti kompetentingas institucijas iki 2026-07-31 priimti įgyvendinamuosius teisės aktus;
- vadovaujantis Teisėkūros pagrindų įstatymo ir Konkurencijos įstatymo nuostatomis, taip pat atsižvelgiant į Įstatymo projekto 4 str. nuostatas dėl draudžiamų nesąžiningos prekybos praktikos veiksmų, atlikti numatomo reglamentavimo *poveikio konkurencijai vertinimą*.

PAPILDOMŲ LĖŠŲ POREIKIS ☐ Taip ☒ Ne

Nutarimo projektui įgyvendinti institucijų ir (ar) įstaigų informacinių sistemų pakeitimams papildomų lėšų nereikės.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

ADMINISTRACINĖ NAŠTA (PRISITAIKYMO IŠLAIDOS) ☐ Taip ☒ Ne	GYVENTOJAMS	☐ Taip ☒ Ne
	ŪKIO SUBJEKTAMS	☐ Taip ☒ Ne
	VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ INSTITUCIJOMS IR IŠTAIGOMS	☒ Taip ☐ Ne

Vertinama, kad administracinės naštos prisitaikant prie naujo reguliavimo ūkio subjektams nebus arba ji bus nedidelė. Ūkio subjektai turėtų pasirengti priedų ir priemokų mokėjimo tvarką (jie ir dabar moka priedus ir priemokas už perkamą pieną), kurioje turėtų būti susisteminti ir (ar) pakoreguojami pagal siūlomo reguliavimo nuostatas mokami priedai ir priemokas už perkamą pieną. Numatoma, kad įstatymo priežiūrą ir toliau vykdytų atsakingos institucijos – Žemės ūkio agentūra bei Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba. Galimai VĮ Žemės ūkio duomenų centrui reikės į jo valdomą Pieno apskaitos informacinę sistemą įtraukti naują požymį apie sudarytų pieno pirkimo–pardavimo sutarčių trukmę.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS IR PROJEKTO DERINIMAS

☒ TM ☐ FM ☐ AM ☒ EIM ☐ EM ☐ KAM ☐ KM ☐ SADM ☐ SAM ☐ SM ☐ ŠMSM ☐ URM ☐ VRM ☐ ŽŪM ☐ LSA
☒ Verslo asociacijos ☐ Profesinės asociacijos ☐ Nevyriausybinių organizacijų ☒ Kita (Konkurencijos taryba, Žemės ūkio agentūra, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba)

Įstatymo projekte ir nutarimo projekte siūlomi pakeitimai buvo aptarti žemės ūkio ministro įsakymu sudarytoje darbo grupėje (dalyvaujant ir socialiniams partneriams) teisinio reguliavimo pieno sektoriuje pasiūlymams parengti.

Nutarimo projektas patikslintas pagal EIM, TM ir VMVT pateiktas pastabas ir pasiūlymus, dėl šių institucijų pastabų derinta darbo tvarka. Konkurencijos taryba pritarė be pastabų, Žemės ūkio agentūra pastabų nepateikė.

2026-06-04 ŽŪM organizavo pasitarimą Lietuvos pienininkų asociacijos „Pieno centras“, Lietuvos žemės ūkio bendrovių asociacijos, Lietuvos žemės ūkio kooperatyvų asociacijos „Kooperacijos kelias“, Lietuvos pieno ūkių asociacijos pateiktoms pastaboms aptarti.

2026-06-16 tarpinstituciniame pasitarime detalai pristatyti esminiai siūlomo teisinio reguliavimo aspektai, aptartos socialinių ekonominių partnerių pastabos ir neatsižvelgimo į jas argumentai, taip pat Konkurencijos tarybos išvadoje pateiktos pastabos (tarp jų, dėl siūlomo nustatyti reguliavimo *poveikio konkurencijai vertinimo* atlikimo poreikio).

Atsižvelgiant į tarpinstituciniame pasitarime priimtus sprendimus, pakartotinai pateiktas nutarimo projektas su lydimaisiais dokumentais, kurie patikslinti (derinti darbo tvarka) pagal LRVK Teisės grupės, Ekonomikos politikos grupės ir TM teiktas pastabas.

PASIŪLYMAI IR KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Vadovaujantis tarpinstituciniame pasitarime priimtais sprendimais, siūlome patikslintą nutarimo projektą svarstyti Vyriausybės posėdyje (A dalyje).

PAŽYMĄ PARENGĖ	Vaidas Talačka
	Ekonomikos politikos grupė, vyresnysis patarėjas